

Miljøkonsekvensrapport

Miljøgodkendelse efter § 16 a

Produktion af kvier, ikke IE-husdyrbrug

Højvanggaard ApS v/ Jørgen Nielsen
Vestre Bjerndrupvej 1
Ansøgningsskema, § 16 a: 253.509

Indsendt som § 16 b miljøtilladelse i skema nr 250.419 den 22. maj 2025 og opdateret 11. september.

Indsendt som § 16 a miljøgodkendelse i skema nr 253.509 den 30. oktober 2025.

Udarbejdet af:

Senior Miljøkonsulent Hanne Bang
Gråkjær Landbrug A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro
Mail: hab@graakjaer.dk. Mobil: 51 18 28 55

INDHOLD

1.1	Oplysninger m.v. til miljøkonsekvensrapport	4
1.2	Generelle oplysninger om ansøgningen	5
1.2.1	Beskrivelse af ejer og ansøger	5
1.2.2	Beskrivelse af tidligere godkendelser	5
1.2.3	Kort beskrivelse af ansøgning	6
1.3	Oplysninger om ansøger og ejerforhold	7
1.3.1	Andre husdyrbrug	7
1.3.2	Erhvervsmæssig nødvendighed	8
1.4	Oplysninger om husdyrbruget	9
1.4.1	Indretning af stalde og produktionsareal	9
1.4.2	Indretning af eksisterende hUsdyrgødningslager	10
1.4.3	Indretning af nye hUsdyrgødningslager	11
1.4.4	Staldskitse	13
1.4.5	Situationsplan	14
1.4.6	Afløbsplan	15
1.5	Lokalisering og beliggenhed	16
1.5.1	Faste afstandskrav	17
1.5.2	Afstande målt i www.husdyrgodkendelse.dk	18
1.6	Foranstaltninger til begrænsning af det ansøgtes virkning på miljøet	19
1.6.1	Ammoniakemission	19
1.6.2	Ammoniakdeposition til naturområder	19
1.6.3	Bilag IV-arter	23
1.6.4	Lugtemission og lugtgeneafstande	24
1.7	Øvrige emissioner og genebegrænsende foranstaltninger	26
1.7.1	Støj	26
1.7.2	Rystelser og vibrationer	26
1.7.3	Lys i staldene og udendørslys	26
1.7.4	Fluer og skadedyr	27
1.7.5	Støv fra stalde og foder	27
1.7.6	Rengøring	27
1.7.7	Transporter til og fra ejendommen	28
1.7.8	Spildevand og vandforbrug	30
1.7.9	Energiforbrug	30
1.7.10	Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	31
1.7.11	Affald, olie og kemikalier	31
1.8	Egenkontrol og dokumentation	32

1.8.1	Dokumentation:.....	32
1.9	BAT.....	33
1.9.1	BAT for daglig drift	33
1.9.2	Teknologier og til- og fravalg af teknologi	33
1.9.3	Vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak	34
1.9.4	BAT fodring	34
1.9.5	Opbevaring af husdyrgødning	34
1.9.6	Udbringning af husdyrgødning	35
1.10	Forebyggelse af uheld.....	36
1.10.1	Management	36
1.10.2	Beredskabsplan	36
1.10.3	Uheld med gylle	36
1.10.4	Døde dyr	36
1.10.5	Strømsvigt.....	36
1.10.6	Brand	37
1.11	Husdyrbrugets alternativer og ophør	38
1.11.1	Alternative løsninger og 0-alternativ	38
1.11.2	Husdyrbrugets ophør.....	38
1.12	Generelle virkninger.....	39
1.12.1	Grænseoverskridende virkninger på miljøet	39
1.12.2	Befolkningen og menneskers sundhed.....	39
1.12.3	Biologisk mangfoldighed i forhold til kategori 1– og 2-natur samt bilag IV-arter 39	
1.12.4	Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.....	39
1.12.5	Materielle goder, kulturarv og landskabet	40

1.1 OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Nedenstående er uddrag fra Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bilag 1 pkt E:

Miljøkonsekvensrapporten skal udover eller med udgangspunkt i oplysningerne i pkt. B mindst omfatte følgende oplysninger:

- 1) *En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om*
 - a) *det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,*
 - b) *det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,*
 - c) *det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og*
 - d) *den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.*
 - e) *alle yderligere oplysninger omhandlet i bilagets pkt. F nedenfor, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.*
- 2) *Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.*
- 3) *Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.*

Ud over ovenstående oplysninger i miljøkonsekvensrapporten er medtaget relevante oplysninger i henhold til bekendtgørelsens bilag 1 punkt F.

Det er ansøgers vurdering, at denne rapport indeholder alle oplysninger, som bør indeholdes i en miljøkonsekvensrapport.

De indsatte luftfoto m.v. kommer fra www.husdyrgodkendelse.dk eller www.miljoportalen.dk.

1.2 GENERELLE OPLYSNINGER OM ANSØGNINGEN

1.2.1 BESKRIVELSE AF EJER OG ANSØGER

- ❖ Ejendommen ejes af Terra Estate Danica ApS
- ❖ Staldene lejes af Højvanggaard ApS for en længere periode
- ❖ Jørgen Nielsen er kontaktperson og driftsansvarlig

1.2.2 BESKRIVELSE AF TIDLIGERE GODKENDELSER

Ejendommen er en tidligere mælkeproduktion, der ønskes omlagt til produktion af kvier.

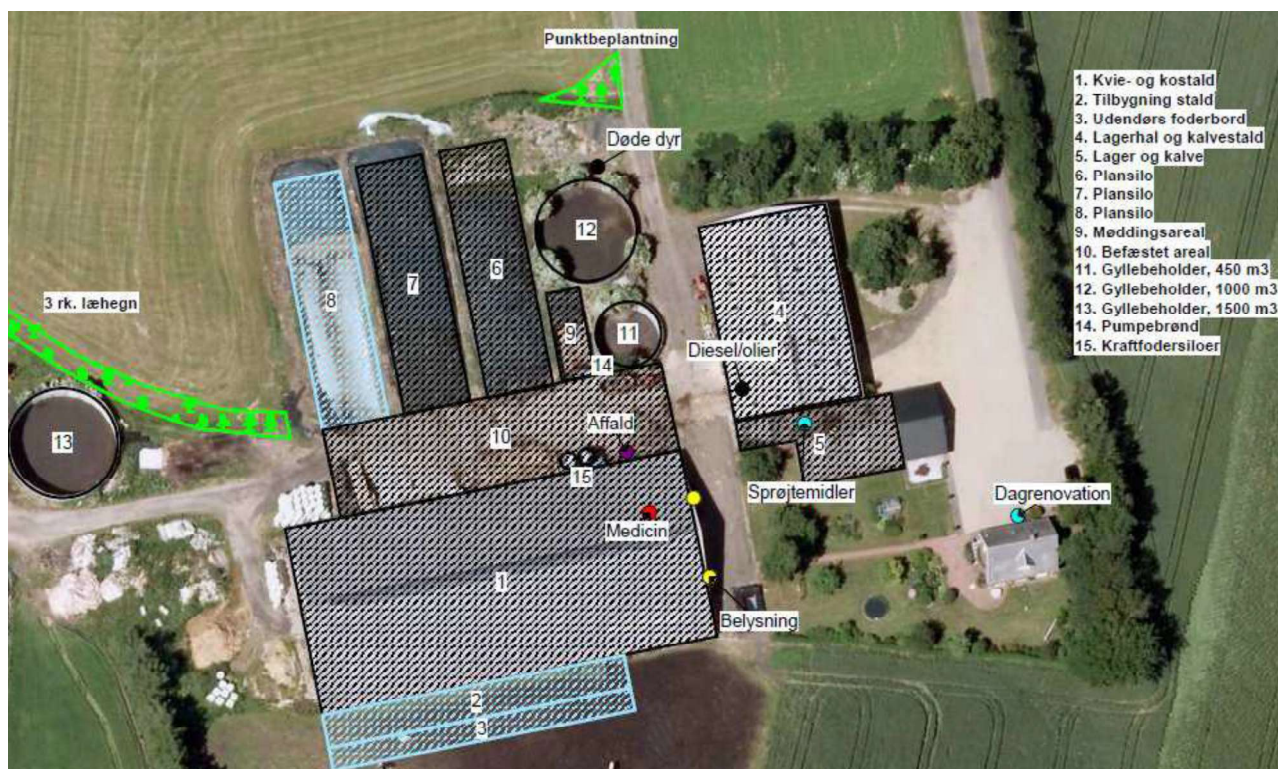
Den nuværende husdyrproduktion er fastlagt i § 12 miljøgodkendelse fra oktober 2012 til følgende husdyrproduktion og produktionsanlæg:

Godkendelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på vester Bjerndrupvej 1, 6690 Gørding kan udvides som ansøgt.

Godkendelsen omfatter

- En udvidelse af dyreholdet fra 127 malkekøer, 127 opdræt (0-27 mdr.) og 63 prod. tyrekalve (40-55 kg) til 165 malkekøer (12.000 kg mælk), 140 opdræt (0-24 mdr.) og 83 prod. tyrekalve (40-55 kg). Dette svarer til en udvidelse fra 227,2 dyreenheder til 318,3 dyreenheder.
- Etablering af tilbygning ved kostaldens sydfacade på 330 m² samt udendørs foderbord på ca. 220 m².
- Lovliggørelse af ca. 715 m² af plansiloanlæg.

1.2.3 KORT BESKRIVELSE AF ANSØGNING

Der ansøges nu om følgende ændringer:

- ❖ Dyreholdet ændres fra malkekøer med opdræt til kvier.
- ❖ Der har tidligere været ansøgt om dyrehold i foderladen, på ovenstående kort bygning nr 4 og 5. I disse bygninger er der ikke længere opstaldet dyr og de indgår derfor ikke i ansøgningsmaterialet.
- ❖ Den tidligere malkestald ændres til sengestald med spalter i gangarealet
- ❖ Der etableres en ny gyllebeholder på ca 5.000 m³

Der ansøges om miljøgodkendelse efter husdyrbrugslovens §16 a, da den samlede ammoniakemission er over 3.500 kg årligt.

Ansøgningen er oprindeligt indsendt som en § 16 b miljøansøgning, da det ved ansøgnings-tidspunktet ikke var opmærksomhed på de to gyllebeholdere ved Hessellundvej.

For yderligere oplysninger henvises til gældende § 12 miljøgodkendelse fra maj 2012.

De indsatte tabeller og luftfoto m.v. kommer fra Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk

1.3 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	40178147
Husdyrbrugets navn	Vester Bjerndrupvej 1 - §16b ansøgning maj 2025
Beliggenhedsadresse	Vester Bjerndrupvej 1
Postnummer	6600
By	Gørding

Ansøger

Ansøgers navn	Højvanggaard ApS v/ Jørgen Nielsen
Ansøgers adresse	Tingvej 2
Ansøgers postnummer	6690
Ansøgers by	Gørding
Ansøgertelefon	20431552
Ansøgers email	nielsengv12@os.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	39601966
Konsulent virksomhedsnavn	Gråkjær Landbrug A/S
Konsulentnavn	Hanne Bang
Konsulentadresse	Fabersvej 15
Konsulentpostnummer	7500
Konsulentby	Holstebro
Konsulenttelefon	51182855
Konsulent-email	hab@graakjaer.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	9622406
CHR numre	44113

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 11d - Terp By, Bramming
Matrikel: 3h - Terp By, Bramming
Matrikel: 3r - Terp By, Bramming
Matrikel: 4e - Ajke By, Gørding
Matrikel: 4p - Bjerndrup By, Gørding
Matrikel: 4b - Bjerndrup By, Gørding
Matrikel: 5g - Bjerndrup By, Gørding
Matrikel: 5k - Bjerndrup By, Gørding
Matrikel: 3e - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 4e - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 10e - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 5g - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 3g - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 7f - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 5d - Hesselund By, Gørding

1.3.1 ANDRE HUSDYRBRUG

Ansøger ejer/driver andre husdyrproduktioner, hvor slagtesvineproduktionen på Vejrupvej 14 er den nærmeste. Da afstanden mellem husdyrbrugene er ca 1,1 km og dermed betydeligt over de 100 m, der er fastsat i bekendtgørelsen som afstanden for samdrift mellem husdyrbrug, og da der er tale om to forskellige husdyrtyper, så er der ikke samdrift mellem ejendommene.

Herudover er den beregnede ukorrigerede lugtgeneafstand til enkelt bolig i landzone ca 78,6 m, hvilket betyder at afstanden mellem husdyrbrugene er væsentlig længere end halvdelen af den ukorrigerede afstand på ca 39 m, hvorved der ikke er samdrift mellem ejendommene.

1.3.2 ERHVERVSMÆSSIG NØDVENDIGHED

Husdyrholdet:

Ændring af dyreholdet er erhvervsmæssig nødvendig for den fremtidige drift af ejendommen, da det ikke længere er rentabelt at drive mælkeproduktion i staldene og da staldene ikke lever op til velfærdskravene til malkekøer, men lever op til velfærdskravene for kvier.

Da malkestalden ikke længere skal anvendes, er det optimalt for driften af husdyrbruget at inddrage den tidligere malkestald til staldareal til kvierne i stedet for at bygge nyt til samme dyrehold på anden ejendom.

Gyllebeholder:

Etablering af den nye gyllebeholder på 5.000 m³ er erhvervsmæssigt nødvendigt for den samlede bedrift, da der er drives markbrug i nærområdet der har brug for den gyllemængde der kan lagres i ejendommens eksisterende gyllebeholdere og i den nye gyllebeholder.

På nedenstående oversigt er oplistet ejede ejendomme og forpagtede ejendomme på længe-revarende lejekontrakter med i alt ca 1.074 ha. Herudover forpagtes der yderligere ca 450 ha til bedriften.

De 1.074 ha gødes i gennemsnitlig med ca 45 m³ gylle pr ha i henhold til gødningsplanlægningen for grovfoderafgrøder, hvilket giver et samlet behov for husdyrgødning på ca 48.330 m³ gylle.

På bedriften produceres der ca 60.670 m³ gylle inkl overfladevand, hvilket ved min 10 mdr opbevaringskapacitet giver et opbevaringsbehov på ca 50.560 m³ gylle. Samlet på bedriften, inkl den nye gyllebeholder på 5.000 m³ på nærværende ejendom, er der opbevaringskapacitet på 40.850 m³. Det betyder, at der fortsat er behov for opbevaringskapacitet på bedriften, men at det for nuværende kan løses ved levering til biogasanlæg der står for afsætning af overskydende mængde til tredjemand.

Oversigten, indsat herunder, og ovenstående beskrivelse dokumenterer, at den nye gyllebeholder er erhvervsmæssig nødvendig for bedriften og dermed erhvervsmæssig nødvendig at etablere på ejendommen.

Oversigt over produktion og opbevaring samt udbringningsareal							
Adresse	Husdyrhold på gyllesystem	Samlet gyllekap. m3	Gylleprod. m3	Areal ha	Restvand m3	Ejerforhold	
Tingvej 2, 6690	1.475 køer og 100 kvier 15-23	9.600	50.550	120		Ejet	
Sdr.Lourupvej 39, 6690	310 kvier 6-11 mdr	2.600	1.455	38		Ejet	
Gørklintvej 12, 6670	385 kvier 11-16 mdr	2.500	2.230	140	2.000	Ejet	
Sdr. Lourupvej 20, 6690		5.000		115		Ejet	
Vejrupvej 14, 6690	Husdyrpro og gyllelager udlejet i 8 år			118		Ejet	
Ilstedvej 12, 6690		6.000		185		Ejet	
Glejbjergvej 4, 6752		1.200		96		Forpagtet 10 år	
V. Bjerndrupvej 1+3 og Bjerndrupvej 3	350 kvier 16-22 mdr Ny gyllebeholder	7.000 5.000	2.435	197	2.000	Forpagtet 10 år	
Gl.Hovedvej 27, 6740		750		20		Forpagtet 10 år	
Lourupvej 1, 6690		1.200		45		Forpagtet 10 år	
Samlet		40.850	56.670	1.074	4.000		
Gylleopbevaringskapacitet inkl ny gyllebeholder på Vester Bjerndrupvej 1: 40.850 m3							
Gylleproduktion og restvand samlet: 60.670 m3. Min 10 mdr opbevaringskapacitet: 50.560							
Behov for gylle til markbrug (ejet og forpagtet på længere kontrakter): 1.074 ha a 45 m3 pr ha er 48.330 m3							

1.4 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET

1.4.1 INDRETNING AF STALDE OG PRODUKTIONSAREAL

❖ Kviestalden

Det nuværende sengestaldsareal fortsætter uændret med fast gulv med et produktionsareal på 1.325 m².

Det samme gør nuværende sengestaldsareal med spalter i den sydlige tilbygning, som blev godkendt i 2012, med et produktionsareal på 290 m².

Malkestalden på ca 13,5*17,0 m bliver ændret til sengestaldsareal med et bruttoareal på 230 m² med spalter. En del af det tidligere opsamlingsareal ved malkestalden er med spalter og det er ikke muligt at vælge BAT-gulvet "*fast drænet gulv med mekanisk skrabning hver 2. time*" i dette mindre staldafsnit. BAT niveauet overholdes derfor ved overdækning af den nye gyllebeholder.

Det nuværende dybstrøelsesareal på 150 m² fortsætter uændret.

Produktionsarealet er det samlede staldareal fratrasket foderbord, mandskabsgange og arealet foran nakkebom.

Se situationsplan og skitse af stalden på følgende side.

Overblik over produktionsarealet i ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kviestald	2765	Naturlig ventilation	6 m	(#786513) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	290
				(#780710) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	230
				(#780705) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	150
				(#780704) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	1325
Sum						1995
Nudrift						
Kviestald	2765	Naturlig ventilation	6 m	(#788170) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	1325
				(#788168) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	150
				(#788166) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	290
Sum						1765
8 års drift						
Kviestald	2765	Naturlig ventilation	6 m	(#788171) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	1325
				(#788169) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	150
				(#788167) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	290
Sum						1765

1.4.2 INDRETNING AF EKSISTERENDE HUSDYRGØDNINGSLAGER

Der er følgende husdyrgødningslagrene på ejendommen.

- ❖ Møddingspladsen fortsætter uændret
- ❖ De eksisterende tre gyllebeholdere på ejendommen og de to gyllebeholdere ved Hessellundvej fortsætter uændret. Der er ca 1,6 km mellem de to placeringer

Gyllebeholdere ved Hessellundvej:

1.4.3 INDRETNING AF NYE HUSDYRGØDNINGSLAGER

- ❖ Der etableres en ny gyllebeholder på ca 5.000 m³. Spæncom oplyser at gyllebeholderen får en diameter på ca 34 m, en elementhøjde på 5,1 m, hvoraf ca 2,7 m er over terræn.

Rundt om gyllebeholderen placeres der opgravet jord 0,5 m op ad elementerne, der jævnes ud over 1-2 m, hvilket betyder at elementerne syner mindre med ca 2,2 m over jordniveau.

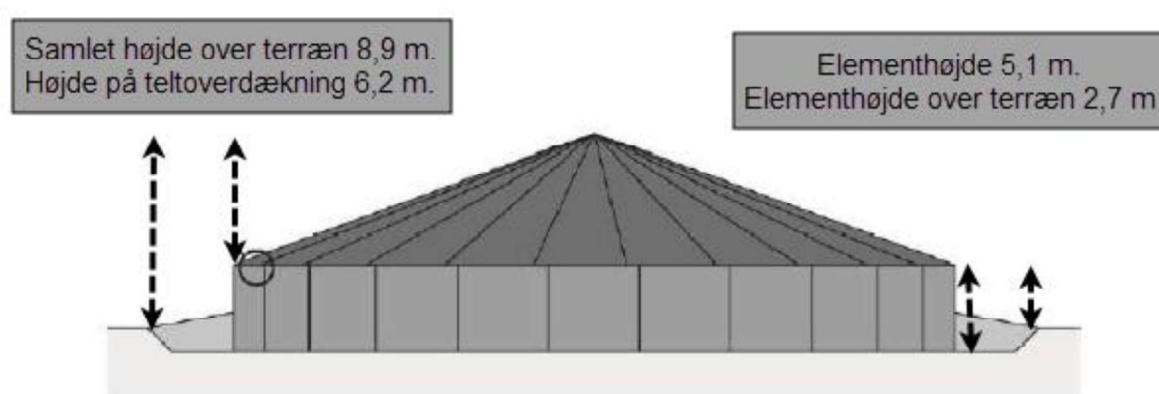
Teltoverdækningen af grå PVC-dug, med 20 grader hældning, bliver ca 6,2 m høj over betonelementerne på 2,7 m, hvorved den samlede højde på gyllebeholder inkl teltoverdækning bliver ca 8,9 m.

Gyllebeholderen placeres umiddelbart nord for den eksisterende store gyllebeholder og vest for plansiloerne, hvorved den etableres i direkte tilknytning til øvrigt byggeri på ejendommen. Placeringen medvirker til effektive leverings- og afhentningsmuligheder.

For indpasning af gyllebeholderen i landskabet etableres der et 3 rækket læhegn nord for gyllebeholderen og hen til plansiloerne. Herudover er der beplantning i nærområdet der begrænser gyllebeholderens påvirkning af landskabet.

Gyllebeholderens placering på ejendommen fremgår af situationsplanen på side 14.

Skitse af gyllebeholderens snit:

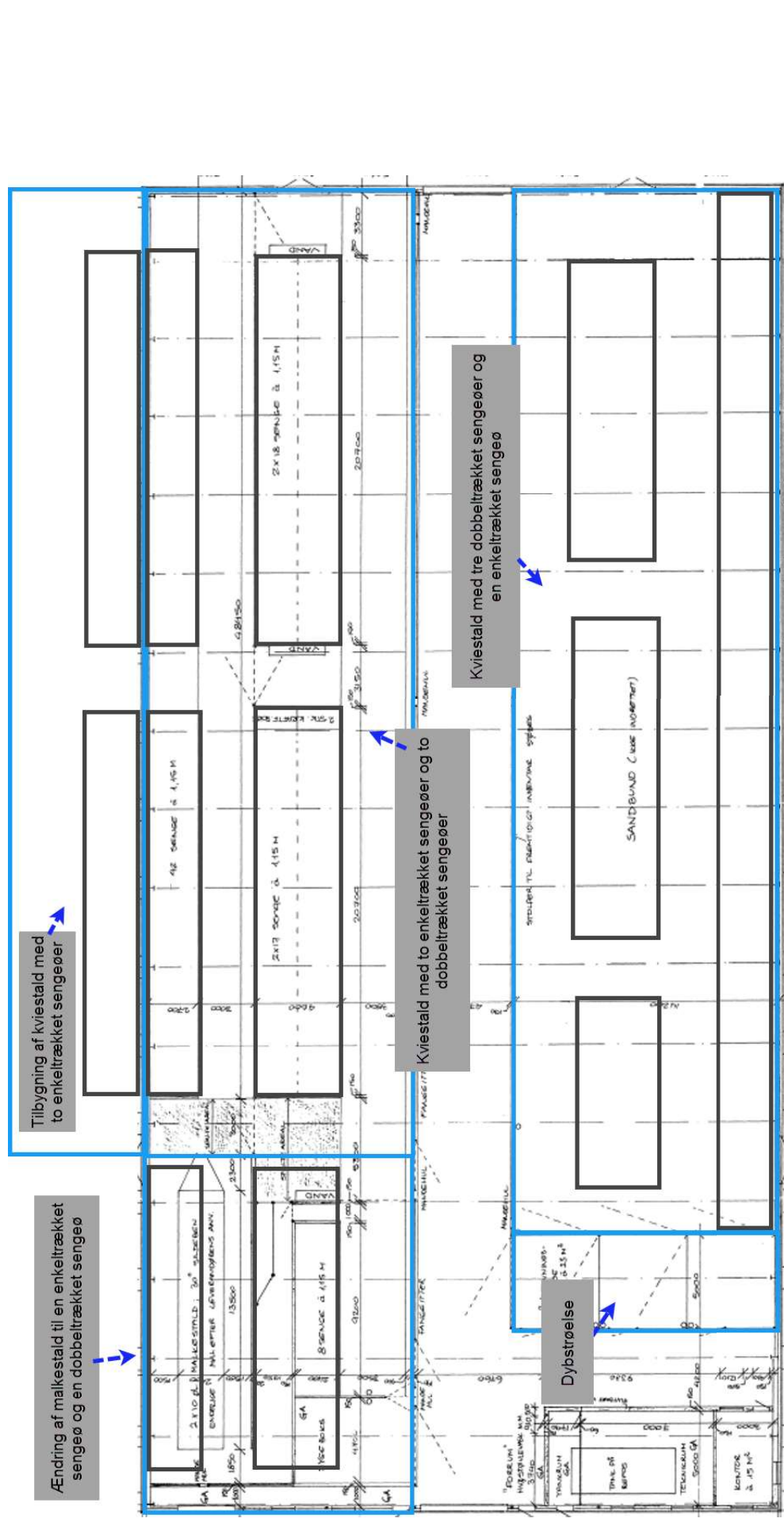

Overblik over husdyrgødningslagre i ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Lille gyllebeholder	Flydende				127
Mellem gyllebeholder	Flydende				277
Stor gyllebeholder	Flydende				328
Ny gyllebeholder	Flydende				1019
Møddingsplads	Fast				104
Hessellundvej, gyllebeh stor	Flydende				761
Hessellundvej, gyllebeh lille	Flydende				247
Nudrift					
Lille gyllebeholder	Flydende				127
Mellem gyllebeholder	Flydende				277
Stor gyllebeholder	Flydende				328
Møddingsplads	Fast				104
Hessellundvej, gyllebeh stor	Flydende				761
Hessellundvej, gyllebeh lille	Flydende				247
8 års drift					
Lille gyllebeholder	Flydende				127
Mellem gyllebeholder	Flydende				277
Stor gyllebeholder	Flydende				328
Møddingsplads	Fast				104
Hessellundvej, gyllebeh stor	Flydende				761
Hessellundvej, gyllebeh lille	Flydende				247
Gødningsandele					
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)		
Ansøgt drift					
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				96
Nudrift					
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				96
8 års drift					
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				96

1.4.4 STALDSKITSE

Skitsen er ikke målfast. Målfaste tegninger af eksisterende byggeri er indsendt til Esbjerg Kommune i forbindelse med byggeansøgningerne for eksisterende byggeri. Det vurderes, at det ikke kræver ansøgning om ændring af bygningsanvendelse at malkestald ændres til sengestaldsareal.

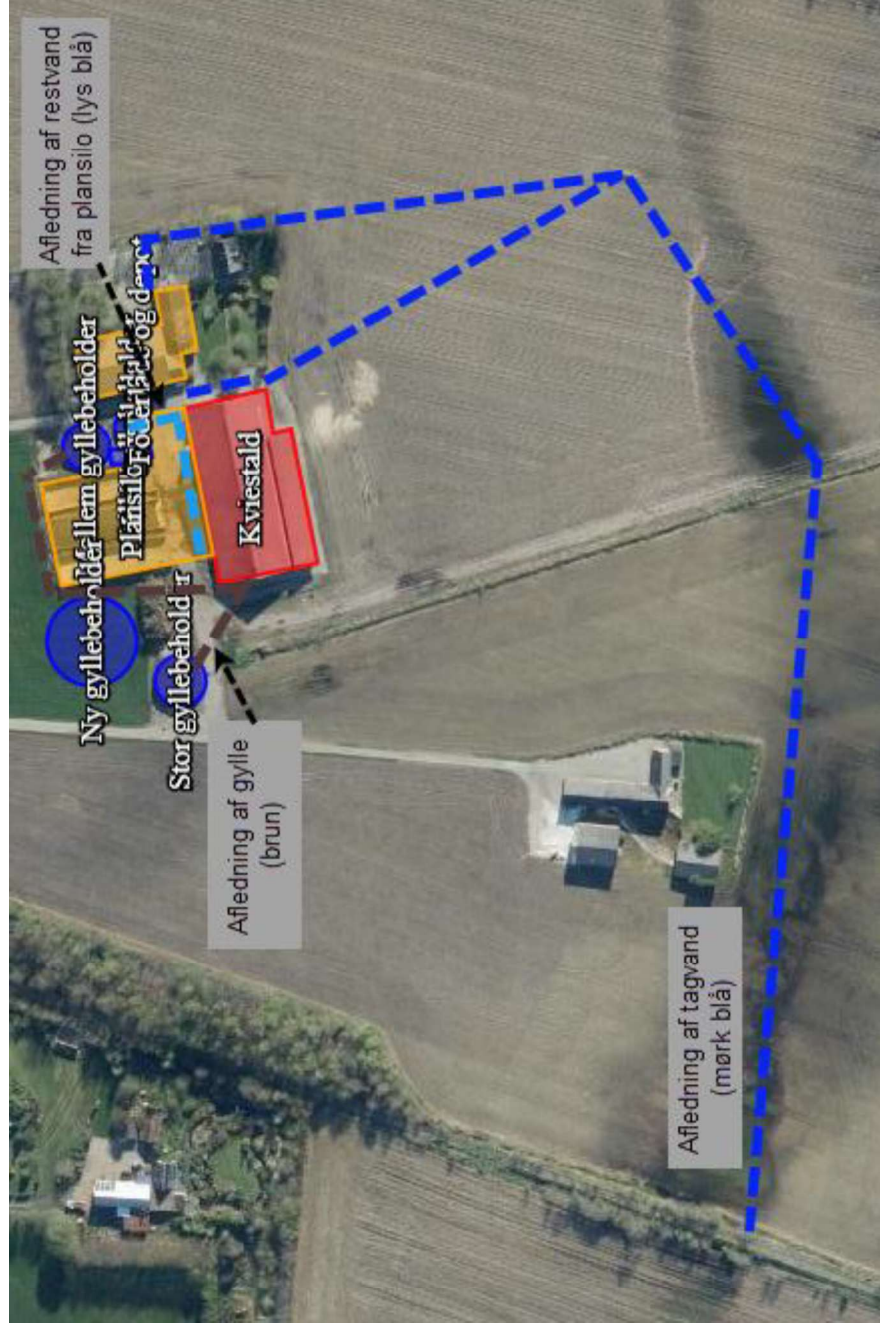
1.4.5 SITUATIONSPLAN

Situationsplanen er ikke målfast. Målfaste tegninger af eksisterende byggeri er indsendt til Esbjerg Kommune i forbindelse med byggeansøgninger for eksisterende byggeri.

1.4.6 AFLØBSPLAN

Afløbsplanen er ikke målfast. Målfaste tegninger af eksisterende byggeri er indsendt til Esbjerg Kommune i forbindelse med byggeansøgningerne for eksisterende byggeri.

1.5 LOKALISERING OG BELIGGENHED

Husdyrbruget er placeret i landzone i område med spredt bebyggelse og spredt beplantning.

Ejendommen er placeret indenfor skovbyggelinje, da skoven ved den gamle jernbane mod vest giver skovbyggelinje. Da der kun etableres en ny gyllebeholder i direkte tilknytning til eksisterende byggeri, vurderes det, at det kan ske indenfor skovbyggelinjen.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der stillet krav om særskilt ansøgning om dispensation for skovbyggelinjen, da gyllebeholderen er erhvervsmæssig nødvendig for bedriften, men ikke specifikt for ejendommen. Ansøgning herom er indsendt til byggeri@esbjerg.dk 30. oktober 2025. Dispensationen forventes meddelt.

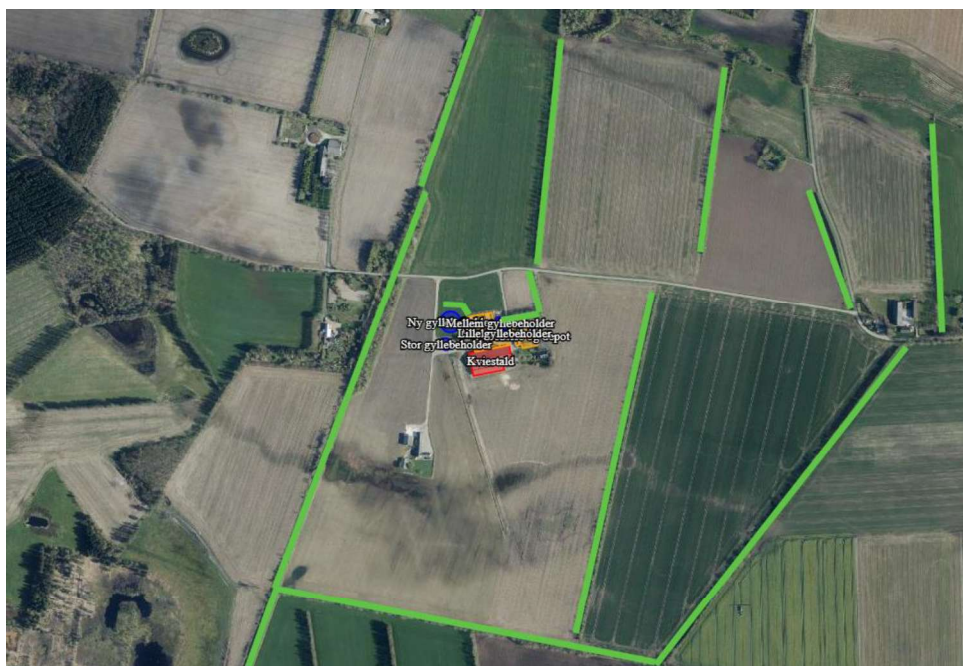
Herudover er der ikke anden fredning eller beskyttelseslinjer nær ejendommens bygninger.

Der er i dag eksisterende beplantning og eksisterende læhegn i nærområdet, hvormed det vurderes at ejendommen ikke har en væsentligt negativ påvirkning af landskabet og at der ikke er behov for yderligere beplantning.

Kort over fredninger og beskyttelseslinjer:

Kort over eksisterende læhegn og beplantning:

1.5.1 FASTE AFSTANDSKRAV

Herunder tabel med de fastsatte afstandskrav.

	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Alment vandforsyningsanlæg	>50 m	50 m
* Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Ca 5 m / ca 22 m	25 m
Vandløb/dræn/søer	>15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 m	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom:	>15 m	15 m
Skel	>30 m	30 m
Nabobeboelse	>50 m	50 m

*I miljøgodkendelsen fra 2012 står der følgende vedr dispensation til vandboringen ved stalden:

"For den eksisterende stald (byg. 1) er afstandskravet på 25 m til vandboring (DGU 131.2046) ikke overholdt, men der er i forbindelse med opførelse af denne stald i 2003 meddelt dispensation fra afstandskravet. Tilbygningen til stalden (byg. 2) overholder afstandskravet på 25 m til vandboringen."

Da der sker ændring af nuværende staldareal med malkestald til fremtidigt staldareal med sengestald, så vurderes det, at dispensationen fortsat er gældende på ejendommen til vandboringen øst for stalden.

Den nordlige markvandsboring er beliggende ca 22 m fra eksisterende gyllebeholder og ca 24 m fra eksisterende plansilo, viser de påsættes målepunkter i www.husdyrgodkendelse.dk.

Da der er tale om eksisterende forhold og da både gyllebeholder og plansilo er etablerede med tæt bund uden risiko for udsivning af f.eks. næringsstoffer, så vurderes det, at der ikke er risiko for forurening af markvandsboringen og at der kan meddeles dispensation til afstandskravet til markvandsboringen.

1.5.2 AFSTANDE MÅLT I WWW.HUSDYRGODKENDELSE.DK

Vandboring ved stald - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade og depot	13
Staldbygning	Kviestald	5
Gødningslager	Lille gyllebeholder	32

Vandboring nord for ejendommen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	23
Staldbygning	Kviestald	72
Gødningslager	Mellem gyllebeholder	22

Stuehus - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade og depot	19
Staldbygning	Kviestald	49
Gødningslager	Lille gyllebeholder	67

Vester Bjerndrupvej 2 - Nabobeboelse

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	171
Staldbygning	Kviestald	210
Gødningslager	Ny gyllebeholder	141

Vester Bjerndrupvej 5 - Nabobeboelse

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	233
Staldbygning	Kviestald	231
Gødningslager	Stor gyllebeholder	181

Skel ved jernbane - Naboskel

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	127
Staldbygning	Kviestald	151
Gødningslager	Ny gyllebeholder	90

Vester Bjerndrupvej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	72
Staldbygning	Kviestald	133
Gødningslager	Ny gyllebeholder	63

Vandløb og sø mod nord - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade og depot	543
Staldbygning	Kviestald	591
Gødningslager	Mellem gyllebeholder	549

Fra ny gyllebeholder til grusvej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	56
Staldbygning	Kviestald	78
Gødningslager	Ny gyllebeholder	15

1.6 FORANSTALTNINGER TIL BEGRÆNSNING AF DET ANSØGTES VIRKING PÅ MILJØET

1.6.1 AMMONIAKEMISSION

Den samlede ammoniakemission fra ejendommen er 3.867,0 kg N pr år i ansøgt drift. Dette er en stigning i forhold til nudrift og 8 års drift på 448,2 kg N pr år.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2955,2	911,8	3867,0
Nudrift	2688,4	730,4	3418,8
8 års-drift	2688,4	730,4	3418,8

1.6.2 AMMONIAKDEPOSITION TIL NATUROMRÅDER

I det følgende er ammoniakdepositionen til omkringliggende naturområder beregnet og beskrevet.

Generelt vurderes det, at da alle afskæringskriterier til kategori 1, 2 og 3 naturområder er overholdt, er der ikke grundlag for at stille yderligere krav om ammoniakreduktion fra ejendommen.

Kategori 1 naturområde:

Kategori 1 naturområder er habitatnatur, ammoniakfølsomme naturtyper samt heder og overdrev i Natura2000 områder. Maksimal totaldeposition er 0,2, 0,4 eller 0,7 kg N pr ha pr år ved kumulation med flere husdyrbrug, et andet husdyrbrug og ingen andre husdyrbrug.

- ❖ Det nærmeste kategori 1 naturområde er et rigkær ved Holsted Å ca 1,3 km syd for ejendommen. Beregningerne viser, at totalemissionen fra husdyrbruget til naturområdet er 0,0 kg N pr ha pr år.
- ❖ Det nærmeste kategori 1 naturområde er et surt overdrev ca 400 m sydvest og et overdrev ca 320 m sydøst for gyllebeholderne ved Hessellundvej. Beregningerne viser, at totalemissionen fra gyllebeholderne til naturområderne er 0,1 kg N pr ha pr år.

I henhold til lovgivningen er det muligt at udlede 0,2, 0,4 eller 0,7 kg N pr ha pr år i totaldeposition, afhængig af hvor mange andre husdyrbrug der udleder ammoniak til samme naturområde. Da der udledes 0,0 og 0,1 kg N pr ha pr år er ammoniakdepositionen til kategori 1 naturområdet overholdt.

Kategori 2 naturområde:

Kategori 2 naturområder er ammoniakfølsomme naturtyper (§7) samt heder >10 ha og overdrev >2,5 ha. Maksimal totaldeposition er på 1,0 kg N pr ha pr år.

- ❖ Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev ved Bramming ca 4 km sydvest for ejendommen. Beregninger viser, at den totale ammoniakdeposition til området er 0,0 kg N pr ha pr år.

I henhold til lovgivningen er det muligt at udlede 1,0 kg N pr ha pr år i totaldeposition, hvorved ammoniakdepositionen til kategori 2 naturområdet overholdt.

Kategori 3 naturområde:

Kategori 3 naturområder er heder, moser og overdrev (§ 3 natur), som ikke samtidig er omfattet af kategori 1 og 2 naturområder, samt ammoniakfølsomme skove. I henhold til lovgivningen er det muligt at udlede mindst 1,0 kg N pr ha pr år i merdeposition til kategori 3 naturområder.

- ❖ Ca 550 m nord for ejendommen er der en kategori 3 mose. Merdepositionen hertil er 0,1 kg N pr ha pr år.
- ❖ Ca 500 m vest for ejendommen er der en kategori 3 mose og en potentiel ammoniakfølsom skov. Merdepositionen hertil er 0,1 kg N pr ha pr år.
- ❖ Ca 120 m syd for gyllebeholderne på Hessellundvej er der et kategori 3 overdrev. Merdepositionen hertil er 0,0 kg N pr ha pr år.

I henhold til lovgivningen er det muligt at udlede mindst 1,0 kg N pr ha pr år i merdeposition til kategori 3 naturområder, hvorved ammoniakdepositionen til kategori 3 naturområdet overholdt.

§ 3 naturområde:

§ 3 naturområderne er naturområder der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelsesloven og ikke samtidigt er omfattet af kategori 1, 2 eller 3 naturområderne.

- ❖ Ca 550 m sydvest for ejendommen er der en § 3 beskyttet eng. Merdepositionen hertil er 0,0 kg N pr ha pr år

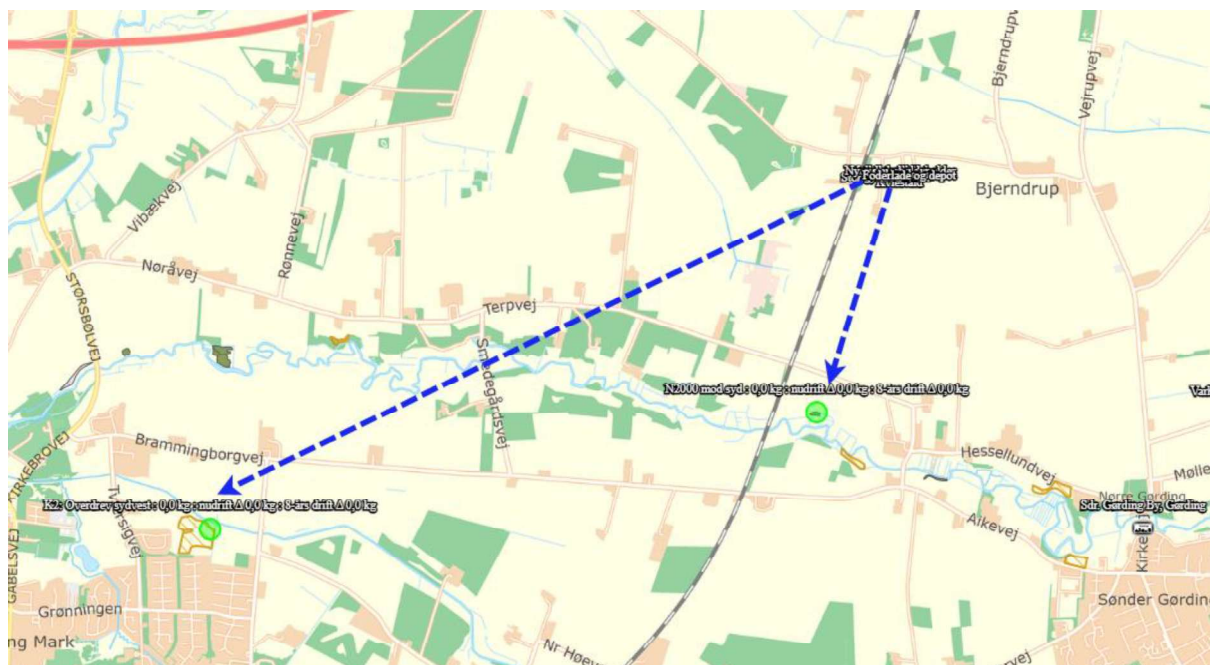
I henhold til lovgivningen er der ikke fastsat niveauer for merdepositionen, men da merdeposition er under 1,0 kg N pr ha pr år i til § 3 naturområdet, vurderes det at ammoniakdepositionen til § 3 naturområdet er overholdt.

Tabel med ammoniakdeposition til naturområderne:

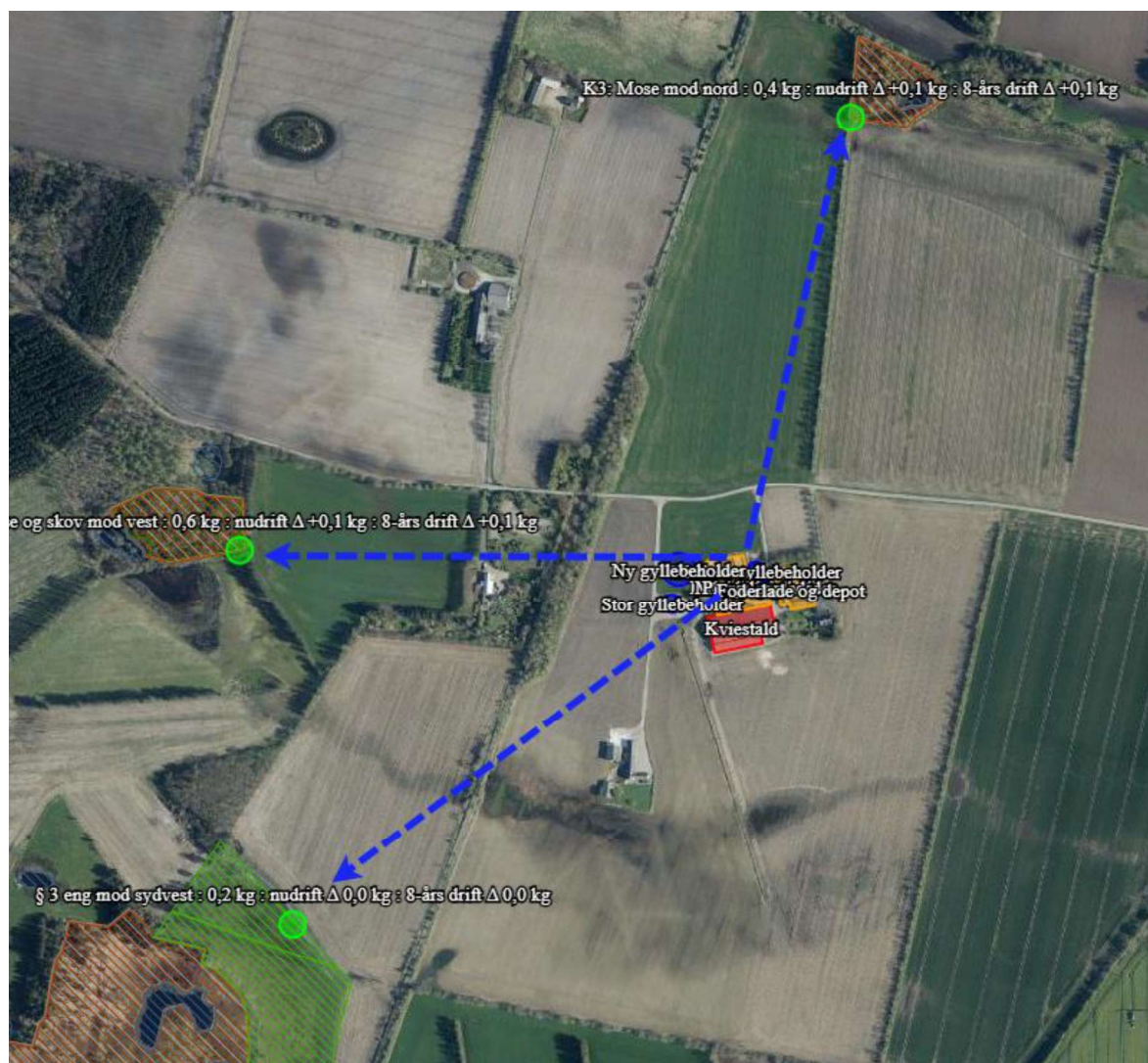
Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
K1: Overdrev sydøst for gyllebeh S	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,1
K1: Surt overdrev sydvest for gyllebeh S	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
K3: Overdrev ved gyllebeh S	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3
K1: Riggær mod syd	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
K2: Overdrev sydvest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
K3: Mose mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,4
K3: Mose og skov mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,6
§ 3 eng mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3

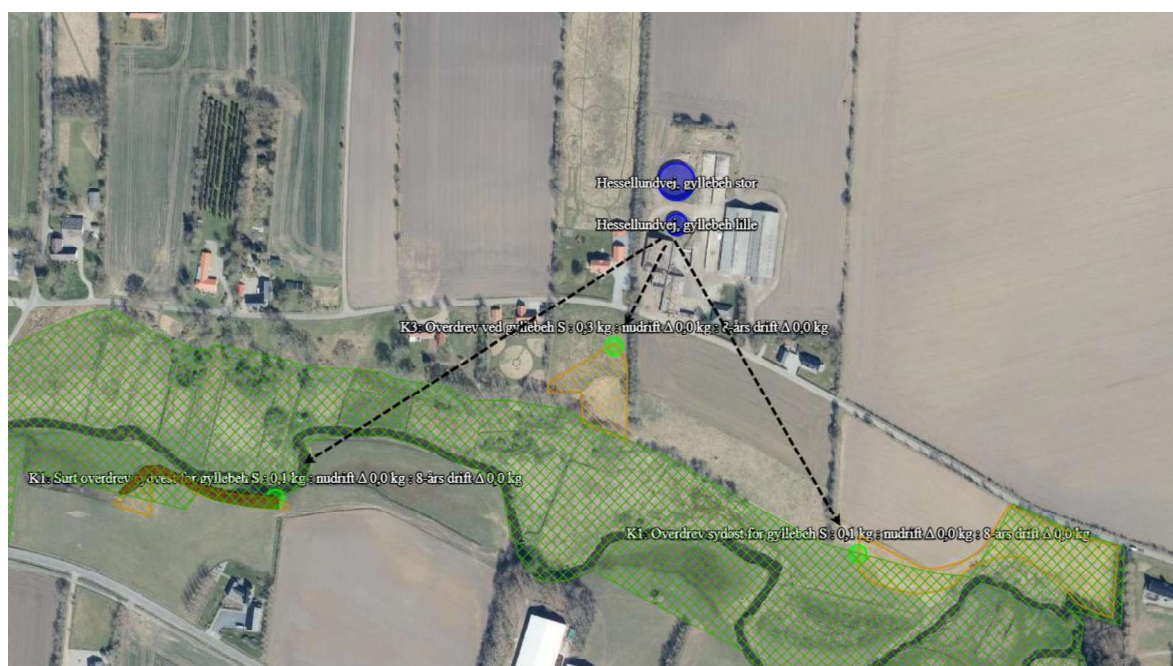
Nedenstående kort viser nærmeste kategori 1 og 2 naturområder ved ejendommen:

Nedenstående kort viser nærmeste kategori 3 naturområder ved ejendommen:

Nedenstående kort viser nærmeste kategori 1 og 3 naturområderne ved gyllebeholderne:

1.6.3 BILAG IV-ARTER

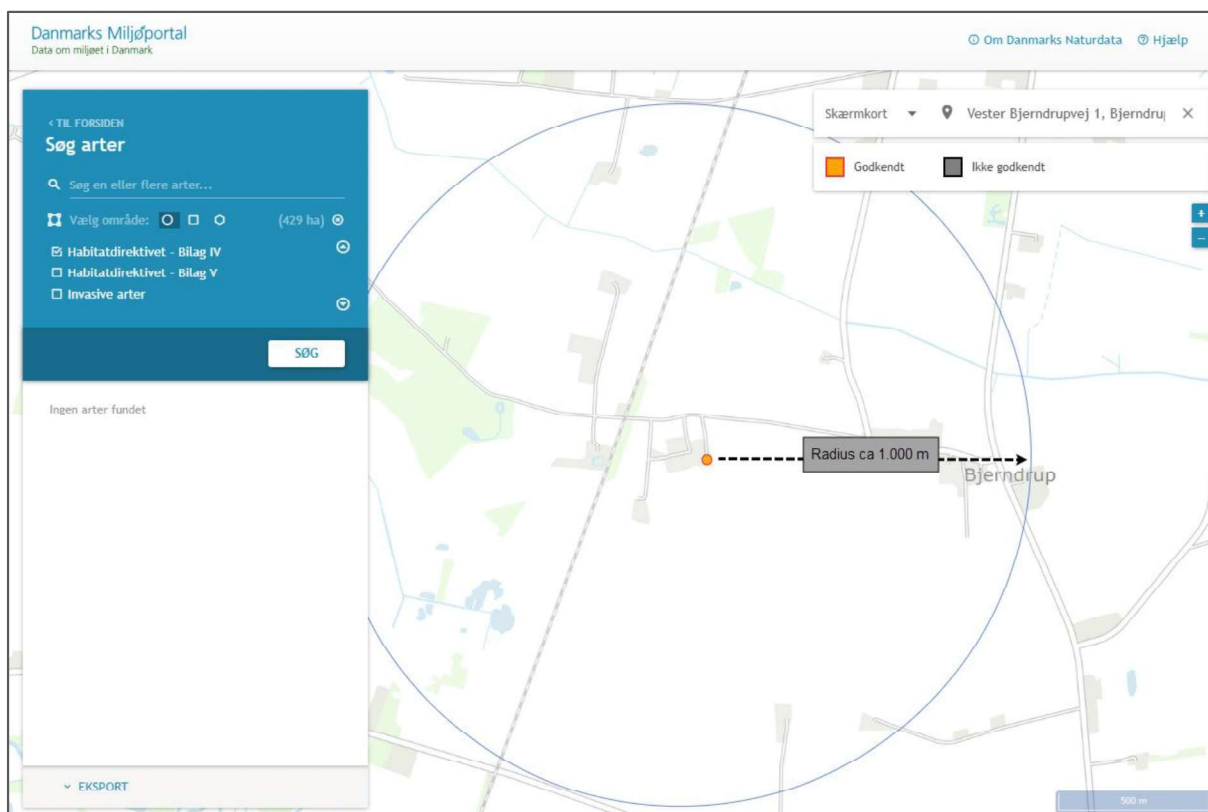
På nuværende tidspunkt er der 39 dyrearter i Danmark, der er vurderet som særligt sårbare eller truede, hvorfor de fremgår af EU's Habitatdirektiv bilag IV.

Arterne er omfattet af en streng beskyttelse – de må ikke slås ihjel og der er forbud mod forstyrrelse eller ødelæggelse af deres yngle- og rasteområde. Samtidigt er det lodsejerens ansvar at sikre sig, at driftsændringer ikke skader bilag IV-arters yngle- og rasteområder.

Ifølge nedenstående kort fra Danmarks Miljøportal er der ikke registreret bilag IV arter indenfor en radius af ca. 1.000 m fra husdyrbruget, målt fra centrum af staldanlægget.

Dermed vurderes det, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget, driften af husdyrbruget og udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke bilag 4 arter negativt.

Kort over bilag IV-arter fra naturdata.dk:

1.6.4 LUGTEMISSION OG LUGTGENEAFSTANDE

Da ejendommen er beliggende frit og overholder lugtgeneafstandene, er der som udgangspunkt ikke grundlag for at antage, at der er behov for særlige tiltag til begrænsning af lugt fra ejendomme.

I lugtberegningerne er der ikke indregnet kumulation med andre husdyrbrug indenfor 100 m af nærmeste enkelt bolig i landzone eller indenfor 300 m af samlet bebyggelse og byzone.

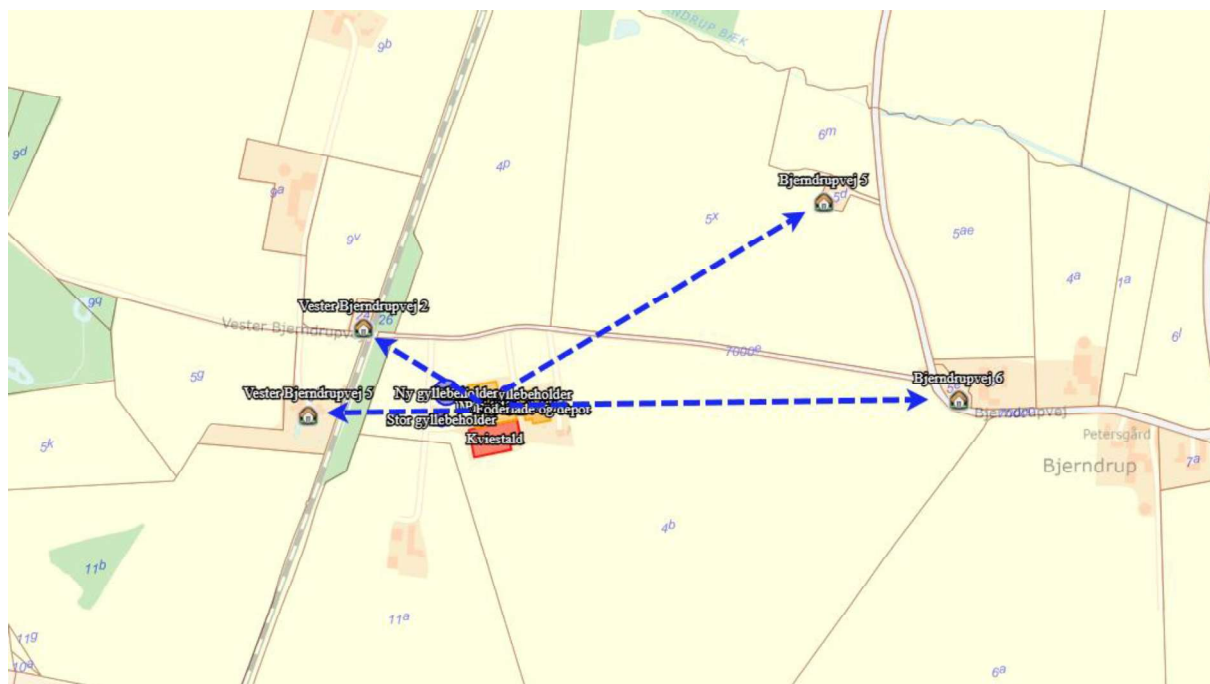
Af nedenstående tabel fremgår det at lugtgeneafstandene til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt med en god margin og det vurderes at omkringboende ikke vil blive væsentlig generet af lugtgener fra ejendommen.

Tabel med lugtgeneafstande:

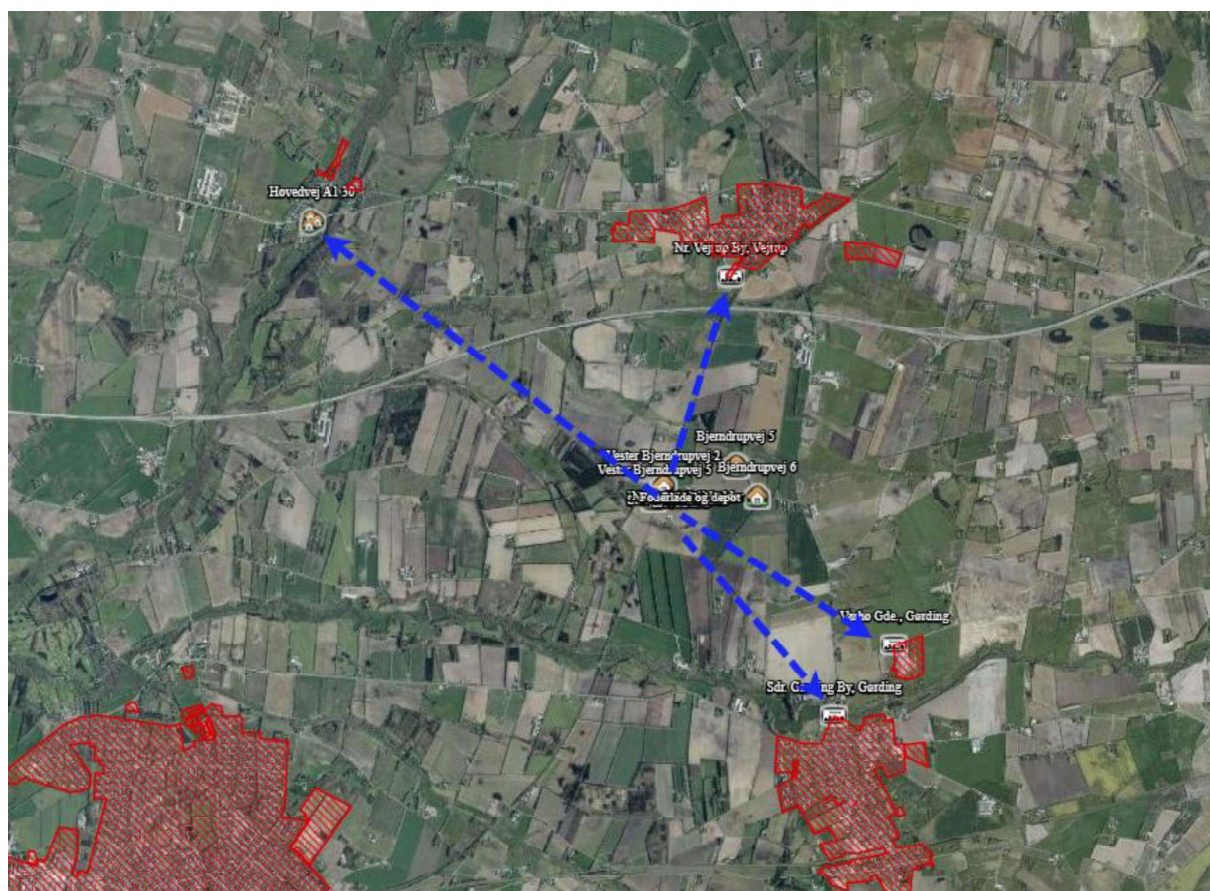
Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Bjerndrupvej 5	0	FMK	78,6	78,6	585,6	Ja
 Bjerndrupvej 6	0	FMK	78,6	78,6	672,5	Ja
 Vester Bjerndrupvej 2	0	FMK	78,6	78,6	247,7	Ja
 Vester Bjerndrupvej 5	0	FMK	78,6	78,6	271,7	Ja
 Hovedvej A1 30	0	NY	162	162	4275,8	Ja
 Nr. Vejrup By, Vejrup	0	FMK	248,7	248,7	2111,2	Ja
 Sdr. Gørding By, Gørding	0	FMK	248,7	248,7	2398,1	Ja
 Varho Gde., Gørding	0	FMK	248,7	248,7	2334,1	Ja

Kort over nabobeboelser:

Kort over byzone og samlet bebyggelse:

1.7 ØVRIGE EMISSIONER OG GENE BEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER

1.7.1 STØJ

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med markarbejde.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

Støj fra transporter

Støj fra transporter vil primært komme fra lastbiler og traktor med levering af foder og levering/afhentning af dyr og husdyrgødning.

Transporterne vil primært foregå inden for normal arbejdstid. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

Støj fra fodring:

Fodringen af dyrene på ejendommen tager dagligt ca 1 time og det sker indenfor normal arbejdstid kl ca 06-07. Det vurderes, at støj fra fodermaskinerne ikke er til gene uden for ejendommens areal og ved omkringboende.

1.7.2 RYSTELSER OG VIBRATIONER

Husdyrbruget drives med almindelige godkendte landbrugsmaskiner. Ingen af disse maskiner medfører rystelser eller vibrationer der er til gene indenfor eller udenfor ejendommens arealer.

På husdyrbruget findes der kompressor, håndværkstøj og lignende. Disse medfører ikke rystelser eller vibrationer der er til gene indenfor eller udenfor ejendommen.

1.7.3 LYS I STALDENE OG UDENDØRSLYS

Lys i staldene

Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 4-8 timer i døgnet i vinterhalvåret og begrænset i sommerhalvåret. Herudover er der vågelys, så dyrene kan orientere sig.

Lyset i staldene er slukket om natten og det vurderes, at vågelyset ikke vil være til gene for omkringboende.

Udendørslys

Udendørslamper er styret af sensor og dermed tændt efter behov. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

Da der ikke er belysning udenfor bygningerne om natten vurderes det, at omkringboende ikke vil blive generet heraf.

1.7.4 FLUER OG SKADEDYR

Tiltag for minimering af fluer og skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres.

Fluebekæmpelse

Fluebekæmpelse i stalden sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet. Konkret benyttes der bekæmpelsesmidler i dybstrøelsesmåtterne efter behov og der benyttes desinficering efter rengøring.

Skadedyrsbekæmpelse

Rottebekæmpelse sker i overensstemmelse med de officielle retningslinjer.

1.7.5 STØV FRA STALDE OG FODER

Støv fra foderhåndtering

Der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder og halm, men det vurderes ikke at have en negativ indvirkning på naboerne pga. den lave støvmængde og afstanden til naboer.

Støv fra husdyr

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang der opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggeligt management.

1.7.6 RENGØRING

Der er daglig oprydning i stalde og foderopbevaring. Foderbordet fejes hver dag, og gangene fejes efter behov et par gange pr uge.

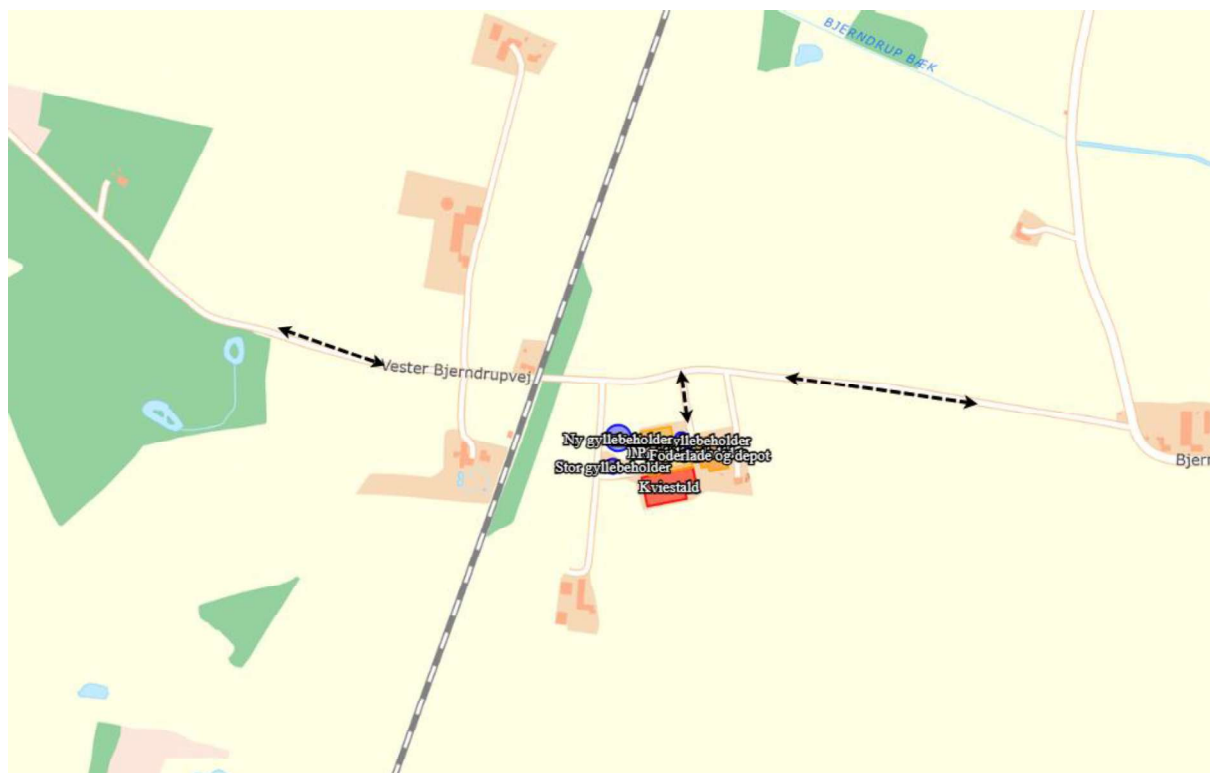
En gang årligt rengøres staldafsnittet med dybstrøelse og på bunden spredes der kalk for desinficering og forebyggelse af fluegener.

1.7.7 TRANSPORTER TIL OG FRA EJENDOMMEN

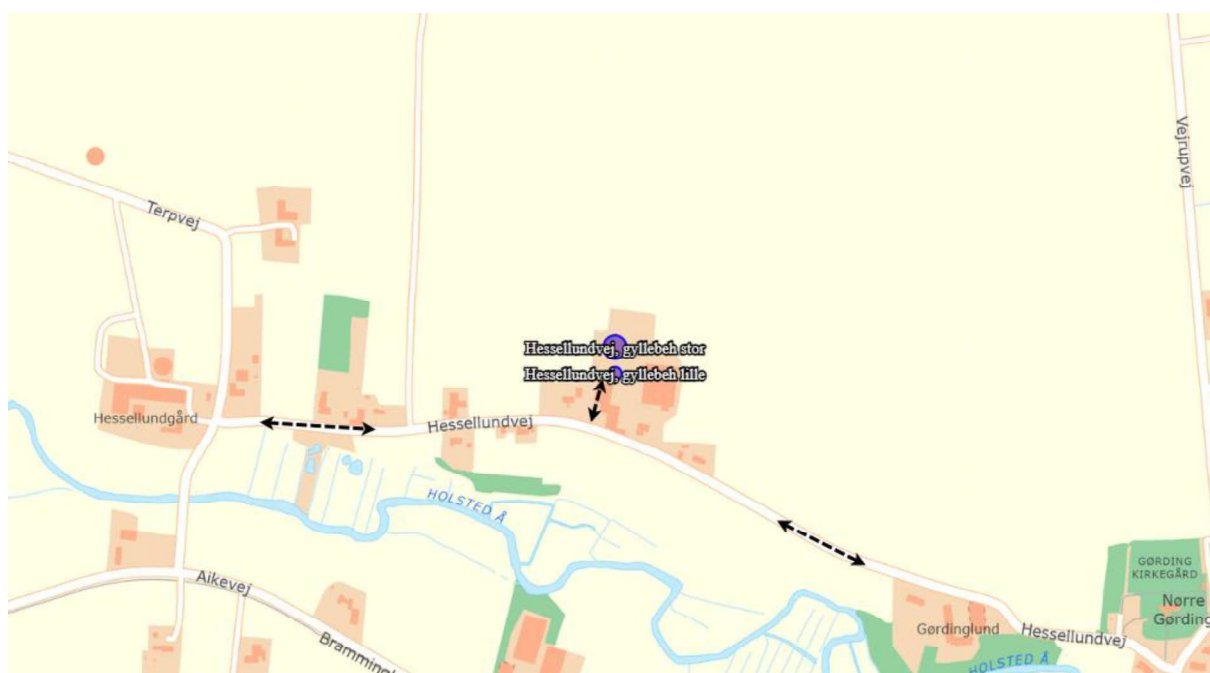
Transporterne foregår primært med traktor eller lastbil og herudover vil der være kørsel med personbiler/varevogne af f.eks. dyrlæge, elektriker, serviceaftaler m.v.

Da en del af de sæsonbetonede transporter, som udbringning af husdyrgødning, er begrænset til enkelte af årets dage, og da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel, vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Kort over adgangsveje til ejendommen:

Kort over adgangsveje til gyllebeholderne ved Hessellundvej:

Tabel over anslået transporter:

Transporter med:	Nudrift, miljø- godkendelse 2012	Ansøgt drift, anslået
Afhentning og levering af dyr	24	12
Afhentning af mælk	183	-
Levering af halm	-	10
Levering af kraftfoder	52	12
Transport med grovfoder	231	230
Fragt	24	-
Afhentning af døde dyr	6	6
Husdyrgødning - gylle	580	350
Husdyrgødning – dybstrøelse	63	6
Brændstof	8	12
Affald	29	8
Andet/diverse	-	10
I alt	1.200	656

1.7.8 SPILDEVAND OG VANDFORBRUG

Spildevand fra husdyrproduktionen udgøres primært af vand fra rengøring og drikkevands-spild. Spildevandet ledes til gyllesystem, hvorved det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand ved håndtering af spildevand.

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer vandforbruget og vandspild. Evt læka-ger identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er opsat flydere i vandkarrene, der sikrer at vandkarrene ikke flyder over og der benyt-tes drikkekopper, hvorved vandforbruget minimeres.

Vandforbruget registreres, så der kan reageres på unormalt vandforbrug. Vandforbruget er uændret ca 3.500 m³.

Plansiloerne/ensilagepladsen er etableret med tæt bund. Restvand fra plansiloerne ledes til gyllesystem, hvorved det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand ved håndteringen af restvand fra plansiloerne.

Tabel med oversigt over afledning af spildevand:

Type	Anslået m ³	Afledes til
Sanitært spildevand fra beboelsen og med-arbejderfaciliteter	150	Eksisterende anlæg
Tagvand fra eksisterende bygninger	3.000	Afledning til dræn via eksiste-rende anlæg – se afløbsplan
Plansilo og møddingsplads, hvor møddings-pladsen ligeledes anvendes som vaske-plads i mindre grad	2.000	Gyllebeholder

1.7.9 ENERGIFORBRUG

El anvendes primært til lys.

Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minime-rer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder m.v.

Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

Logistikken i forbindelse med fodring er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftsti-mer, hvilket minimere brændstofforbruget.

Det anslås at forbruget er uændret ca 55.000-60.000 kWh inkl markvanding og ca 3.500 l diesel.

På baggrund af de energireducerende tiltag der anvendes på ejendommen og den fokus der er på besparelse af energi, vurderes det, at energiforbruget er på et acceptabelt lavt niveau og at ejendommen kun benytter den energi der er nødvendig for driften af husdyrbruget.

1.7.10 OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING

På ejendommen produceres der gylle og dybstrøelse.

Gylle håndteres i gyllekanaler i staldene og ledes til fortank, hvorfra det ledes til gyllebeholdere i lukkede rør. Gyllen lagres i de eksisterende gyllebeholdere og den nye gyllebeholder.

Omrøring, pumpning og generel håndtering af husdyrgødning vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Dybstrøelse afsættes 1-2 uger efter udmugning i staldene til biogasanlæg, hvorved der kun er kortvarigt oplag af dybstrøelse på møddingspladsen. Møddingspladsen har afløb til gyllesystem.

Gyllekanaler og dybstrøelsesarealer er etableret med tæt bund. Gylle og evt møddingssaft fra dybstrøelsesarealerne ledes via lukkede rør til gyllesystem, der ligeledes er etableret med tæt bund. Det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand med gødningsstoffer fra husdyrbrugets anlæg.

1.7.11 AFFALD, OLIE OG KEMIKALIER

Døde dyr fjernes fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel/presenning, udviklet til formålet.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftørningspapir og tom rengjort emballage bliver sorteret og opsamlet i container, hvorfra det bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller sendes med dyrlægen retur.

Motorolie bortskaffes til mekaniker, der tager spildolie med retur ved olieskift, eller det bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Affald fra ejendommens husholdning er tilsluttet kommunal affaldsordning.

Der opbevares ikke pesticider eller kemikalier på ejendommen.

Det vurderes, at den daglige håndtering af olie og affald og bortskaffelse af affald fra ejendommen sikrer, at der ikke sker en miljøbelastning af jord, grundvand og overfladevand og at omkringboende ikke bliver generet af lugt eller skadedyr fra affald.

1.8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

På ejendommen udfører ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- ❖ Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- ❖ Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- ❖ Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandskab", således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- ❖ Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- ❖ Der tages i videst mulig omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- ❖ Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet, og der er fagkonsulenter tilknyttet ejendommen, som med faste intervaller gennemgår bedriften, herunder bl.a. optimering af fodersammensætningen.
- ❖ Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- ❖ Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- ❖ Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- ❖ Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcepild eller punktforurening.

1.8.1 DOKUMENTATION:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Mark- og gødningsplaner
- Slagteriafregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Beredskabsplan
- 10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag

1.9 BAT

1.9.1 BAT FOR DAGLIG DRIFT

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt fra husdyrproduktionen.

Staldene er indrettet således, at der ikke forekommer luftbevægelser på gylleoverfladen.

Pumpning og håndtering af gylle foregår i lukket system. Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitorere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- ❖ Vandforbrug
- ❖ Energiforbrug
- ❖ Brændstofforbrug
- ❖ Foderforbrug
- ❖ Gødningsproduktion

1.9.2 TEKNOLOGIER OG TIL- OG FRAVALG AF TEKNOLOGI

På MST teknologiliste findes følgende ammoniakreducerende teknologier til brug på husdyrproduktioner med kvæg:

- ❖ Svovlsyrebehandling af kvæggylle
- ❖ Faste dræned gulve

På ejendommen er de eksisterende stalde etableret med fast gulv og spaltegulv, hvilket er økonomisk uproportionalt at ændre til fast drænet gulv.

Malkestalden bliver ændret til sengestaldsareal med spalter. Det er ikke økonomisk proportionalt at vælge fast drænet gulv i dette mindre staldafsnit. BAT niveauet overholdes derfor ved overdækning af den nye gyllebeholder.

Svovlsyrebehandling (forsuringsanlæg) af kvæggylle i de eksisterende stalde er fravalgt, da det vurderes praktisk udfordrende at etableres gylleforsuringsanlægget i eksisterende stalde samtidigt med at det vurderes økonomisk uproportionalt.

Herudover skal der afsættes husdyrgødning til biogasanlæg for derved at bidrage til grøn energi. Svovlsyre i husdyrgødningen er uønsket i biogasanlæg, da det kan ødelægge de biologiske processer.

Herudover er der stalde med dybstrøelse, hvilket er BAT.

1.9.3 VEJLEDENDE BAT-EMISSIONSNIVEAU FOR AMMONIAK

Det vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak fra husdyrbruget er overholdt med baggrund i det dyrehold og de staldsystemer, samt husdyrgødningsoptagning, der er valgt på ejendommen.

Beregning af BAT-niveau:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2893	1093	3986
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2955	912	3867
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	119
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

1.9.4 BAT FODRING

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med fodringsrådgiver og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Foderet er, ved hjælp af foderplanerne, tilpasset de enkelte dyregrupperes aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres og der vil dermed være en lavere ammoniakemission fra staldanlægget og mindre kvælstof i den samlede mængde af husdyrgødning.

Fosforindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører at mængden af fosfor i husdyrgødningen reduceres og der vil dermed være et lavere fosforindhold i den samlede mængde af husdyrgødning.

1.9.5 OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

Gyllebeholdere er stabile beholdere lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholdere i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholdere visuelt kan kontrolleres for evt skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholdere hvert 10 år bliver kontrolleret, for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der føres logbog over gyllebeholdere med naturligt flydelag.

Det vurderes, at den daglige håndtering og opbevaringen af husdyrgødning ikke vil medføre en miljøbelastning af jord, grundvand og overfladevand og at omkringboende ikke bliver væsentligt generet af lugt eller fluer fra husdyrgødningen.

1.9.6 UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så mængden af handels- og husdyrgødning er tilpasset afgrødens behov. I planen tages der hensyn til bonitet, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler og foregår efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen udbringes med slæbeslager i afgrøderne eller nedfældes/forsures forud for etablering af vårsæd og i græs.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle udbringes på veletablerede afgrøder med slæbeslanger eller nedfældes, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossent eller snedækket areal.

1.10 FOREBYGGELSE AF UHELD

1.10.1 MANAGEMENT

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt.

Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv.

På baggrund heraf vurderes det, at management på ejendommen sikre, at der er lav risiko for at ejendommens drift medfører uheld der kan give miljøbelastning af jord, grundvand og overfladevand.

1.10.2 BEREDSKABSPLAN

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplanen beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen vurderes det, at skadevirkninger ved evt. uheld minimeres.

Ejer, medarbejder og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen.

1.10.3 UHELD MED GYLLE

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet og gyllen vil løbe mod det laveste områder omkring gyllebeholderne. Herfra kan det suges op og fjernes. Maskinstation vil blive kontaktet og der kan dæmmes op med jord eller lignende.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholdere hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

1.10.4 DØDE DYR

Døde dyr fjernes fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel/presenning, udviklet til formålet. DAKA eller lignende firma tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

1.10.5 STRØMSVIGT

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningselskabet blive kontaktet. Nødstrømsgenerator kan igangsættes.

1.10.6 BRAND

Ved brand tilkaldes brandvæsnet. Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

1.11 HUSDYRBRUGETS ALTERNATIVER OG OPHØR

1.11.1 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

Der sker kun mindre ændringer i staldanlægget for at optimere brugen af staldanlægget, hvorved der ikke er alternative løsninger, da der ikke bygges nyt staldanlæg.

Der etableres en ny gyllebeholder på ejendommen. Det vurderes, at der ikke er alternative placeringer til gyllebeholderen, da den placeres i et område, hvor dyrkningen af grovfoder har behov for husdyrgødningen. Samtidigt etableres gyllebeholderen i umiddelbar nærhed af eksisterende staldanlæg, hvorved den vil have en begrænset virkning på det omkringliggende landskab.

Helt generelt vurderes det, at det samlede anlæg tager hensyn til omkringboende, naturområder, intern logistik, ressourceforbrug, smittebeskyttelse, opfyldelse af dyrevelfærd m.v.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis godkendelsen ikke gennemføres. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt for driften af ejendommen og for muligheden for udvikling af lokale arbejdspladser.

1.11.2 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere.

1.12 GENERELLE VIRKNINGER

1.12.1 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER PÅ MILJØET

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er fra husdyrbruget, da der er ca 60 km til Tyskland. Det vurderes, at der ikke vil være luftbåren forurening eller gener, der vil kunne påvirke nabolande.

1.12.2 BEFOLKNINGEN OG MENNESKERS SUNDHED

Husdyrproduktionen på ejendommen overholder alle lovens fastsatte krav i forhold afstands-krav og lugtgener til naboer, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af lugt fra husdyrproduktionen.

Støvgener minimeres ved at foderet håndteres internt på ejendommen i området ved plansi-loanlæg og stalde og ved fornuftig håndtering af halm ved strøning, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støv fra husdyrproduktionen.

De fastsatte grænser for støjgener overholdes dag og nat. Ved hensynsfuld kørsel med transporter og ved kørsel med hovedparten af transporterne indenfor almindelig arbejdstid minimeres støjgenerne, hvorfor det ikke forventes, at omkringboende bliver væsentligt generet af støj fra husdyrproduktionen.

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres, hvorfor det ikke forventes at omkringboende er væsentligt generet af skadedyr fra husdyrbruget.

1.12.3 BIOLOGISK MANGFOLDIGHED I FORHOLD TIL KATEGORI 1– OG 2-NATUR SAMT BILAG IV-ARTER

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1 og 2-natur. Totaldepositionen til det nærmeste kategori 1 naturområde er beregnet til 0,1 kg N pr ha pr år. Tilstanden af nærmeste kategori 1 naturområde forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Totaldepositionen til det nærmeste kategori 2 naturområde er beregnet til 0,0 kg N pr ha pr år. Tilstanden af det nærmeste kategori 2 naturområde forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Levesteder for bilag IV-dyrearter i området forventes ligeledes ikke at blive påvirket af husdyrproduktionen på gården, da der ingen findes oplysninger om levesteder indenfor en radius på 1.000 m fra ejendommen.

1.12.4 JORDAREALER, JORDBUND, VAND, LUFT OG KLIMA

Udbringning af husdyrgødning fra ejendommen reguleres af generel lovgivning for udbringning af husdyrgødning.

Markdriften er omfattet af regulering i forhold til næringsstofftilførsel og sædskifte, hvilket har positiv betydning for jordens frugtbarhed og udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Det forventes ikke at projektet har negativ indvirkning på luft eller klima.

1.12.5 MATERIELLE GODER, KULTURARV OG LANDSKABET

Der er taget højde for påvirkningen af materielle goder, kulturarv og landskabet. Det vurderes at ingen af disse tre parametre vil blive påvirket væsentligt i forbindelse med godkendelse af husdyrbruget.